

Formulář pro posuzování diplomových prací

Jméno studenta/ky: Hryshyna Kateryna
Studijní program: Elektronická kultura a sémiotika
Název diplomové práce: Budoucnost historického a kulturního dědictví: aplikace big data v digitálních humanitních vědách
Jméno posuzovatele/ky: Vít Gvoždiak, Ph.D.

Okruhy hodnocení diplomové práce:

A) Formální kritéria

Formální struktura a úprava práce, úplnost povinných částí práce, gramatická a stylistická stránka, korektní a jednotné uvádění zdrojů.

Hodnocení (0-10 bodů): **4**

Připomínky a komentáře:

Formální struktura, úprava a jazyková úroveň práce jsou celkově spíše podprůměrné. V textu práce je řada překlepů a přesmyků (autorka například o text-miningu píše opakovaně jako o „dovolání z textu“) a řada typografických chyb (zejména nesprávně užívané uvozovky). Ze stylistického hlediska je práce charakteristická nadměrným užíváním fráze „k tomu je (ještě) zapotřebí dodat“ (a jejích ekvivalentů). Zásadní nevýhodou práce jsou chybějící čísla stránek (z tohoto důvodu v posudku odkazují na čísla stránek dle PDF).

B) Struktura práce

Jasně formulování problému, vymezení cíle a jeho soulad s obsahem práce, celková koncepce a struktura práce, adekvátnost postupu a návaznost jednotlivých částí práce.

Hodnocení (0-10 bodů): **4**

Připomínky a komentáře:

Vymezení témat, cílů a úkolů je velmi formální a nelze mu upřít snahu o detail a přesnost (viz s. 8–10); hlavní i dílčí hypotéza (s. 10) zde nicméně představují jen domněle důležitou součást, kterou nelze ani v jednom případě za hypotézu považovat. Nutné je ocenit celkovou proporčnost práce, zejména skutečnost, že autorka věnuje adekvátní prostor teoretické části (s. 11–24), v níž diskutuje koncepce a termíny, které skutečně v dalších částech práce využívá. V druhé, tzv. analytické části se autorka věnuje klasifikaci projektů digitálních humanitních věd (viz zejm. s. 27). Tato klasifikace má jistě svou hodnotu a své opodstatnění; není ale zřejmé, na základě jakých kritérií autorka k této klasifikaci dospívá – zmiňuje pouze skutečnost, že se jedná o autorskou klasifikaci (s. 28). Detailnější popis a charakteristika jednotlivých kategorií (s. 30–37) tuto nejasnost ještě umocňují, zejména proto, že autorka nepracuje s jinými než intuitivními kritérii (k dalším nejasnostem pak dochází uvnitř jednotlivých kategorií, například není zřejmé, jak souvisí koncept unicode a text-miningu). V tzv. praktické části autorka představuje infrastruktury DARIAH-EU, CESSDA a ARIADNE PLUS. Většinu výkladu věnuje popisu jednotlivých infrastruktur, až úmernému

výčtu jejích složek a služeb, a to na úkor vztahů k centrální otázce práce, zachování kulturní paměti, kterou řeší stručně pouze v několika velmi obecných, nicneříkajících větách. Tento neduh se autorka pokouší napravit ve čtvrté a páté části práce, kde se věnuje výhodám a nevýhodám zmiňovaných infrastruktur. Bohužel ve většině případů se jedná o juxtapozice nesouvisejících poznatků a triviálních statistik, například kapitola o tzv. „cloud computingu“ (zejm. s. 70 nn.) je de facto jen velmi povrchním popisem fungování cloudových úložišť. Některé motivy (zejména otázka open science a autorství) by si zasloužily větší pozornost.

C) Rozbor tématu

Identifikování a vysvětlení základních pojmů a koncepcí, rozsah a relevantnost použité literatury, úroveň práce s odbornou literaturou, adekvátnost výkladu použitých textů.

Hodnocení (0-10 bodů): **7**

Připomínky a komentáře:

Práce je – obecně řečeno – adekvátně teoreticky ukotvena. Termíny a koncepce, kterým se autorka věnuje v první, teoretické části práce, se promítají do dalšího výkladu. Také jejich rozsah a relevance odpovídají úrovni diplomové práce. Rozbor tématu (viz též bod B tohoto posudku) je sice veden snahou o formální preciznost, právě ta ale – paradoxně – zabraňuje autorce prozkoumat otázku kulturního dědictví v kontextu (digitálních) humanitních věd. Tedy: práce věnuje pozornost architektuře infrastruktur, ale vůbec žádnou pozornost jejich obsahům (konkrétním projektům a aktivitám) a konkrétním způsobům/ukázkám užití, na jejichž základě by bylo možné kriticky zhodnocovat ne/výhody jednotlivých infrastruktur.

D) Aspekt originality

Vlastní autorská analýza řešeného problému, schopnost samostatně a tvořivě uvažovat a navrhnout řešení, vlastní argumentační a formulační úroveň.

Hodnocení (0-10 bodů): **5**

Připomínky a komentáře:

Podstatnou část práce tvoří popis jednotlivých infrastruktur. Přestože se autorka pokouší nahlížet problematiku prizmatem kulturní paměti (zejména pomocí prací A. Assmannové), nedaří se jí vymanit z jistoty čistě popisného přístupu, a proto spíše než o nahlížení na fenomén digital humanities skrze kulturní a historickou paměť jde o juxtapozici určitých teoretických tvrzení a formálně utříděný materiál. Ve chvíli, kdy se autorka pouští do vlastní interpretace, je výsledkem spíše spekulace. Například v kap. 5.1 autorka zaujímá kritický postoj k interdisciplinaritě a upozorňuje na nebezpečí povrchních znalostí bez expertízy ukotvené v jednom oboru. Z autorčina výkladu ale není zřejmé, jaký je vztah mezi interdisciplinaritou a tím, čemu říká klasické vzdělání (které kontrastuje s moderní výukou). Ani jeden z užitých termínů není definován a autorka s nimi pracuje intuitivně a velmi volně.

E) Význam práce

Formulování jasných a zdůvodnitelných závěrů, adekvátnost a úplnost splnění cílů práce, celková odborná úroveň a přínos práce.

Hodnocení (0-10 bodů): **4**

Připomínky a komentáře:

Závěry práce – podobně jako většina předcházejícího výkladu – jsou velmi obecné. Hodnota předkládané diplomové práce je dána úsilím, které autorka vložila do průzkumu a zpracování projektových infrastruktur, a snahou tato zjištění nahlížet optikou kultury a kulturní paměti. Autorka v práci popisuje nejrůznější infrastruktury digitálních humanitních věd, jejich služby a nástroje, ale nevěnuje žádnou pozornost konkrétním aktivitám/projektům, které tyto infrastruktury využívají. Z tohoto důvodu nemůže o infrastrukturách říct nic jiného než to, co o sobě tyto infrastruktury prezentují.

Otázky na obhajobu:

- (1) Jaká jsou kritéria klasifikace projektů digitálních humanitních věd?
- (2) Rozved'te kritiku interdisciplinarit v rámci digital humanities (ideálně na konkrétním příkladu).

Součet bodů (0-50 bodů): **24**

Celkové hodnocení (známka)*: 2–3

Hodnotící stupnice:

- 50-40 bodů: 1 – výborně
39-25 bodů: 2 – velmi dobře
24-15 bodů: 3 – dobře
14-0 bodů: 4 – nedostatečně

* V případě, že některý z okruhů hodnocení A), B), C), D) je hodnocený počtem bodů 0, práce je klasifikována známkou 4.

Datum: 7. 9. 2020

.....
podpis